

РОЗГЛЯНУТО
Вченою радою
Протокол № 13
від 24 11 2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Пенітенціарної
академії України
24 11 2023 року № 435/02

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПЕНІТЕНЦІАРНІЙ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Пенітенціарній академії України (далі – Положення) розроблено з метою досягнення значних результатів якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, забезпечення сприятливих умов для науково-педагогічної діяльності та навчання здобувачів вищої освіти в Пенітенціарній академії України (далі – Академія), а також з метою визнання основних засад забезпечення якості освіти та освітньої діяльності Академії; порядку проведення моніторингу якості освіти та освітньої діяльності й освітніх програм за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, як інструменту внутрішнього забезпечення якості освіти й освітньої діяльності в Академії та встановлення розподілу повноважень щодо забезпечення якості освіти й освітньої діяльності між учасниками освітнього процесу, розробниками освітніх програм, кафедрами, факультетами, Сектором із забезпечення якості вищої освіти Академії, загальноакадемічними структурними підрозділами.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами), Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами), Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), що ухвалені Міністерською конференцією в Єревані, 14-15 травня 2015 р., Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, що затверджено наказом Міністерства освіти і науки України (далі - МОН України) від 11 липня 2019 р. № 977 і зареєстровано в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за № 880/33851, Рекомендацій щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми, що затверджені Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі -

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
Старший інспектор відділу
документального забезпечення
ПАУ

М. П. Шевченко
адмін. сектор

Національне агентство) 17 листопада 2020 р., Національного стандарту України «Системи управління якістю. Вимоги», ДСТУ ISO 9001:2015, рекомендацій МОН України та Національного агентства, Статуту Пенітенціарної академії України, Положення про організацію освітнього процесу в Пенітенціарній академії України, Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу, вдосконалення, перегляду, розвитку і закриття освітніх програм в Пенітенціарній академії України, інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти.

1.3. Це Положення розроблено як складник внутрішньої системи забезпечення якості освіти й освітньої діяльності (далі – ВСЗЯ) Академії. Положенням встановлюються єдині вимоги до організації, функціонування та постійного вдосконалення ВСЗЯ Академії. Вимоги Положення є обов'язковими для всіх факультетів, кафедр, інших структурних підрозділів та учасників освітнього процесу Академії.

1.4. Основні терміни Положення:

Політика забезпечення якості освіти й освітньої діяльності – це сукупність стандартів, рекомендацій та рішень, прийнятих відповідно до принципів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Академії та процес їх виконання.

Процес забезпечення якості освітньої діяльності й якості результатів вищої освіти в Академії – це сукупність процедур, спрямованих на впровадження принципів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності відповідно до законодавства України та цього Положення.

Внутрішня система забезпечення якості освіти – це сукупність умов, процедур і заходів у закладі вищої освіти, що забезпечують ефективність освітніх й управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання здобувачів вищої освіти, забезпечують формування їхніх ключових компетентностей, а також сприяють усебічному розвитку особистості.

Стейкхолдери (англ. Stakeholders) – зацікавлені сторони, зацікавлені фізичні й юридичні особи, що мають легітимний інтерес у діяльності Академії, тобто певною мірою залежать від неї чи можуть впливати на її діяльність.

Студентоцентричне навчання – це процес якісної трансформації навчального освітнього середовища для здобувачів вищої освіти, метою якого є покращення їхньої автономії та здатності до критичного мислення на основі результатного підходу.

Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує отримання здобувачами якісної вищої освіти та сприяє набуттю нових знань.

1.5. Принципи функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти й освітньої діяльності в Академії.

В основу ВСЗЯ Академії покладено такі принципи:

- автономії закладу вищої освіти, який несе відповідальність за внутрішнє забезпечення якості освіти й освітньої діяльності;
- системного підходу, який передбачає управління якістю освіти на всіх рівнях освітнього процесу;
- процесного підходу до управління освітньою діяльністю;
- лідерства;
- прийняття управлінських рішень на основі аналізу своєчасної, повної й об'єктивної інформації;
- усвідомлення усіма співробітниками Академії відповідальності за якість вищої освіти й освітньої діяльності;
- здійснення моніторингу якості освіти й освітньої діяльності;
- постійного підвищення якості освіти й освітньої діяльності;
- орієнтація на потреби й очікування споживачів результатів освітньої діяльності Академії;
- залучення стейкхолдерів до процесу забезпечення якості освітньої діяльності;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості;
- академічної доброчесності.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Стратегічними цілями внутрішнього забезпечення якості освіти й освітньої діяльності Академії є:

- формування довіри до кваліфікації випускників Академії в Україні та поза її межами; формування репутаційного капіталу Академії;
- формування в Академії культури якості як основи конкурентноспроможності Академії та її випускників;
- забезпечення та підвищення якості вищої освіти й освітньої діяльності відповідно до національних, державних і міжнародних освітніх стандартів;
- розуміння, врахування та узгодження потреб, вимог та очікувань усіх зацікавлених сторін щодо надання освітніх послуг.

2.2. Основні завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти Академії:

2.2.1. Реалізація політики Академії щодо забезпечення якості освіти, підготовки здобувачів вищої освіти до умов і вимог ринку праці.

2.2.2. Аналіз і узагальнення стану якості освіти й освітньої діяльності Академії; визначення основних чинників, що впливають на якість освіти в Академії, запобігання негативним змінам у якості освіти.

2.2.3. Підготовка необхідної інформації, аналізу, проектів для прийняття керівництвом Академії управлінських рішень з питань покращення системи ВСЗЯ.

2.2.4. Визначення компонентів ВСЗЯ та забезпечення функціонування цих компонентів.

2.2.5. Розроблення й оприлюднення правил, критеріїв і системи індикаторів для аудиту внутрішнього забезпечення якості освіти.

2.2.6. Організація та здійснення моніторингу якості освіти й освітньої діяльності Академії.

2.2.7. Залучення зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів до розробки та перегляду освітніх програм.

2.2.8. Забезпечення функціонування та постійного удосконалення інформаційної системи Академії для ефективного управління якістю освіти й освітньої діяльності.

2.2.9. Визначення, перегляд політики, заходів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти.

2.2.10. Здійснення оцінювання якості роботи науково-педагогічних працівників Академії.

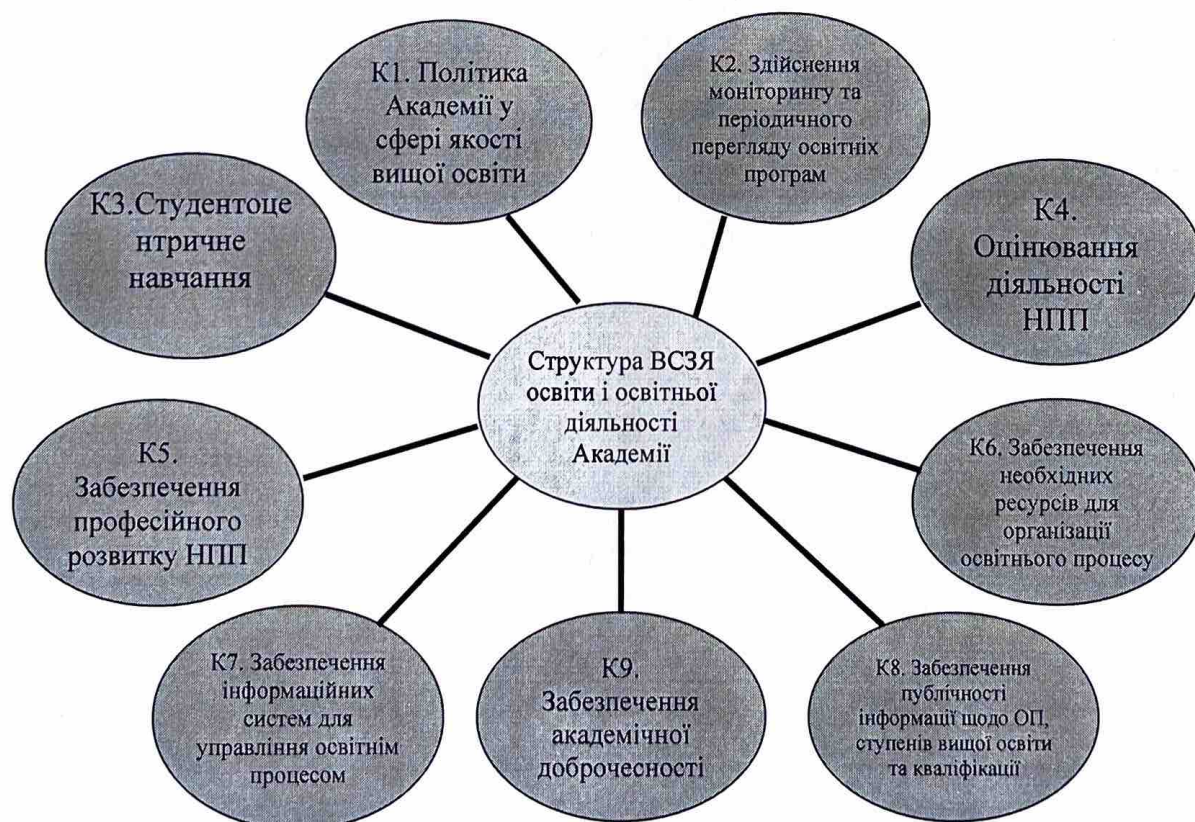
2.2.11. Розгляд звернень здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників, роботодавців щодо якості освітнього процесу з метою формування рекомендацій для постійного вдосконалення процесу надання освітніх послуг.

2.2.13. Аналіз рейтингів українських закладів вищої освіти на національному та міжнародному рівнях, формування рекомендацій щодо підвищення позиції в них Академії.

3. СТРУКТУРА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Функціонально-компонентна структура внутрішньої системи забезпечення якості освіти й освітньої діяльності Академії складається з дев'яти ключових компонентів (К) (рис.1).

Рисунок 1. Структура ВСЗЯ Академії

3.1.1. Компонент 1 (К1): Політика Академії у сфері якості вищої освіти.

3.1.1.1. Освітня діяльність Академії спрямовується на забезпечення якості надання освітніх послуг на всіх її етапах з постійним поліпшенням і гарантованим задоволенням потреб і очікувань споживачів на українському та міжнародному ринку. Політика Академії в сфері якості освітньої діяльності базується на засадах міжнародного стандарту управління якістю ISO 9001:2015 та на безумовному виконанні законодавчих та нормативних вимог національних і європейських стандартів в сфері освіти.

3.1.1.2. Забезпечення якості освітньої діяльності відбувається шляхом управління якістю освіти, що зумовлює зміщення акценту з домінування лише контролюючої функції до модеруючої.

3.1.1.3. Запровадження системи управління якістю (ISO 9001:2015) є стратегічним рішенням, яке допоможе поліпшити загальну ефективність діяльності Академії, його конкурентоспроможність і привабливість на ринку вищої освіти. Система управління якістю визначає напрями освітньої діяльності та контролює її. Потенційні вигоди для Академії від запровадження системи управління якістю освітньої діяльності на основі стандарту ISO 9001:2015 такі:

- здатність постійно готувати висококваліфікованих фахівців з якісною освітою, рівень професійної компетентності яких відповідатиме вимогам і очікуванням замовників / споживачів;

- створення можливостей для підвищення задоволеності замовників;

- урахування ризиків і можливостей, пов'язаних із середовищем і цілями Академії;

- здатність демонструвати відповідність установленим вимогам до системи управління якістю освітньої діяльності.

3.1.1.4. Система управління якістю освітньої діяльності базується на таких принципах:

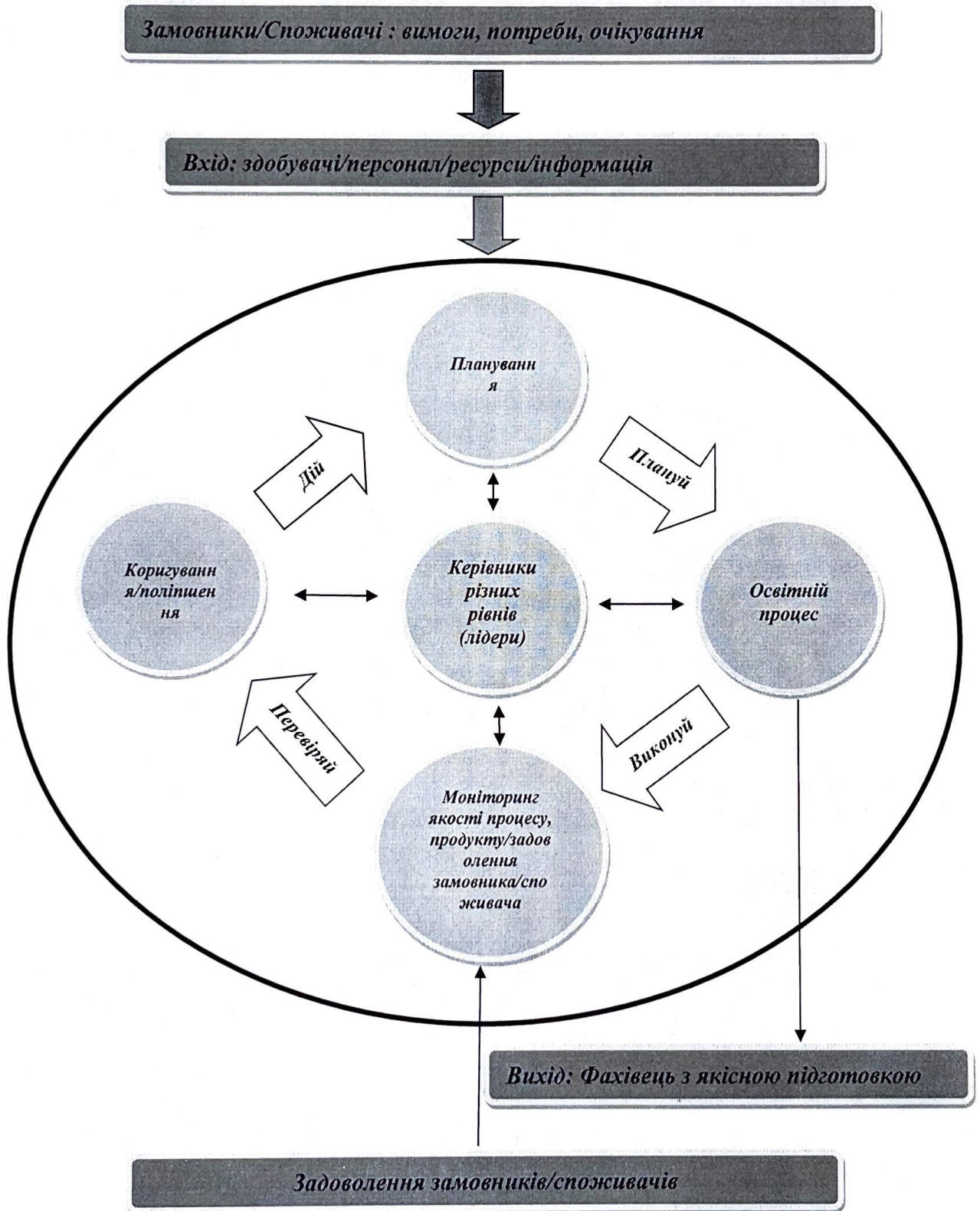
1) Орієнтація на замовника / споживача освітніх послуг, що передбачає: аналіз вимог, потреб і очікувань замовників / споживачів послуг; порівняння відповідності рівня підготовки здобувача освіти цим вимогам, потребам і очікуванням. З цією метою Академія повинна систематично проводити маркетингові дослідження ринку праці, а також моніторинг і прогнозування майбутніх вимог до якості надання освітніх послуг.

2) Процесний підхід. Постійне задоволення вимог і врахування майбутніх потреб і очікувань стає можливим за умови імплементації процесного підходу, рушійними елементами якого є цикл «Плануй – Виконуй – Перевірй – Дій». Процесний підхід дає змогу Академії планувати процеси та їхню взаємодію, забезпечувати впевненість у тому, що складові освітнього процесу адекватно забезпечені ресурсами та керовані, і що можливості для поліпшення освітньої діяльності визначено, проаналізовано та реалізовано.

3) Залучення співробітників Академії. Лише за умови корпоративної відповідальності науково-педагогічних та інших працівників усіх рівнів і підрозділів за результат діяльності стає можливим покращення якості освітнього продукту.

4) Управління взаємовідносинами та лідерство. Для досягнення сталого успіху Академії управляє взаємовідносинами зі стейкхолдерами освітнього процесу з метою оптимізації їхнього впливу на свою ефективність. Керівники усіх рівнів і підрозділів є лідерами в усіх напрямках діяльності Академії, зокрема в прийнятті управлінських рішень щодо оптимізації та системного удосконалення всіх складових освітнього процесу в Академії.

Рисунок 2. Система управління якістю освіти Академії

5) Поліпшення. Успіх системи забезпечення якості вищої освіти залежить від її постійного коригування та поліпшення. Це важливо для підтримки поточного рівня ефективності, врахування змін у внутрішніх і зовнішніх умовах діяльності Академії та створення нових можливостей.

3.1.2. Компонент 2 (К2): К2. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.

3.1.2.1. Законом України «Про вищу освіту» передбачається здійснювати моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм і забезпечувати відкритість інформації про них у межах системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО й якості вищої освіти. ЗВО на добровільних засадах організовує процедуру оцінювання освітніх програм незалежними установами.

3.1.2.2. Розроблення, затвердження, періодичний перегляд і моніторинг освітніх програм здійснюється згідно з «Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторингу, вдосконалення, перегляду, розвитку і закриття освітніх програм в Пенітенціарній академії України».

3.1.2.3. Моніторинг освітніх програм здійснюється, як правило, один раз на рік, з метою покращення якості підготовки здобувачів вищої освіти.

3.1.2.4. Моніторинг освітніх програм проводиться з урахуванням циклу динамічного підвищення якості, тобто освітні програми повинні удосконалюватися на основі прогнозування, шляхом аналізу тенденцій розвитку суспільства та відповідної галузі знань. Під час моніторингу освітніх програм перевіряється актуальність обраних цілей, врахування очікувань стейкхолдерів, можливість досягнення заявлених цілей за допомогою певної освітньої програми. У процесі моніторингу освітніх програм визначається, чи досягаються цілі освітнього процесу за певною освітньою програмою, чи існує позитивна динаміка у розвитку здобувачів вищої освіти порівняно з попередніми дослідженнями, чи відповідає рівень складності навчального матеріалу можливостям здобувачів вищої освіти, чи існують передумови для підвищення професійної кваліфікації науково-педагогічного персоналу (НПП).

3.1.2.5. Основні напрями моніторингу освітньої програми:

Напрямок моніторингу	Параметри моніторингу
1. Моніторинг якості структури та змісту освітніх програм	<ul style="list-style-type: none"> - урахування вимог відповідного професійного стандарту (за наявності) в структурі та змісті освітньої програми; - відповідність обсягу освітньої програми й освітніх компонентів вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти; - відсутність дублювання освітніх компонентів;

	<ul style="list-style-type: none"> - наявність в освітніх програмах можливостей для формування індивідуальних освітніх траєкторій; - наявність в освітніх програмах освітніх компонентів, що забезпечують формування м'яких навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям освітніх програм; - співвіднесення фактичного навантаження здобувачів вищої освіти з обсягом освітніх програм (окремих освітніх компонентів у кредитах ЄКТС); - узгодженість структури освітньої програми та навчального плану із завданнями й особливостями дуальної форми здобуття освіти (за умови здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за цією формою освіти).
<p>2. Моніторинг доступу до освітніх програм та визнання результатів навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> - наявність правил прийому на навчання за освітніми програмами, відсутність дискримінаційних положень; - наявність правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (під час академічної мобільності), що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.); - наявність правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.
<p>3. Моніторинг якості навчання та викладання за освітніми програмами</p>	<ul style="list-style-type: none"> - сприяння форм і методів навчання та викладання досягненню заявлених у освітніх програмах цілей і програмних результатів навчання, відповідність вимогам студентоцентричного підходу та принципам академічної свободи; - доступність і чіткість інформації щодо цілей, очікуваних результатів навчання, змісту навчальних занять,

	<p>порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - поєднання навчальної та дослідницької функцій навчання під час реалізації освітніх програм; - періодичне оновлення навчально-методичних матеріалів на основі наукових досягнень у відповідній галузі; - наявність в структурі освітніх програм можливостей для здобувачів вищої освіти взяти участь у міжнародній академічній мобільності.
<p>4. Моніторинг контрольних заходів, форм оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання академічної доброчесності</p>	<ul style="list-style-type: none"> - наявність чітких форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти; - відповідність форм атестації здобувачів вищої освіти вимогам стандарту вищої освіти; - наявність чітких правил проведення контрольних заходів, наявність процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; - наявність вільного доступу здобувачів вищої освіти до критеріїв оцінювання результатів навчання за кожним освітнім компонентом; - наявність механізмів вільного доступу здобувачів вищої освіти до власних результатів навчання; - наявність для здобувачів вищої освіти механізмів пробного оцінювання результатів навчання; - наявність системи оцінювання здобувачів вищої освіти більше ніж одним екзаменатором; - наявність порад здобувачам вищої освіти щодо організації навчання за результатами оцінювання навчальних досягнень; - урахування пом'якшувальних обставин у процедурах оцінювання результатів навчання;

	<ul style="list-style-type: none"> - наявність системи рейтингування здобувачів вищої освіти за ступенем досягнення результатів навчання; - наявність і дотримання процедур забезпечення академічної доброчесності, використання відповідних технологічних рішень протидії порушенням академічної доброчесності; - наявність в освітніх програмах елементів популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти.
<p>5. Моніторинг якості кадрового забезпечення освітніх програм</p>	<p>Враховуються відгуки здобувачів вищої освіти щодо якості викладання окремим НПП, зокрема про рівень володіння НПП навчальним матеріалом, зрозумілість стилю та змісту викладання та використання новітніх методик, відкритість та доступність НПП до спілкування, об'єктивність, чесність та прозорість при оцінюванні НПП знань здобувачів вищої освіти. Моніторинг передбачає перевірку наступних параметрів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кількість, рівень професійної й академічної кваліфікації НПП та інших працівників, які забезпечують належний рівень викладання освітніх компонентів та реалізацію освітніх програм, зокрема на відповідність НПП Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності; - залучення роботодавців, професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу; - забезпечення професійного розвитку НПП; - функціонування системи заохочення НПП, що стимулює їх до удосконалення освітньої і наукової діяльності.

<p>6. Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення освітніх програм</p>	<ul style="list-style-type: none"> - досягнення цілей та програмних результатів навчання за освітніми програмами; - наявність усіх необхідних елементів навчально- методичного забезпечення відповідно до вимог МОН України та Академії; - наявність навчальних матеріалів у бібліотеці, електронному репозитарії, платформі дистанційного навчання Академії; - наявності робочої програми та / або силабусу навчальної дисципліни, інших документів, що розкривають зміст компонента.
<p>7. Моніторинг якості освітнього середовища та матеріально-технічного забезпечення освітніх програм</p>	<ul style="list-style-type: none"> - врахування потреб й інтересів здобувачів вищої освіти; - забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітніми програмами; - забезпечення підтримки осіб з особливими потребами, які навчаються за освітніми програмами.
<p>8. Моніторинг наявності інформаційного забезпечення, прозорості та публічності інформації про освітні програми</p>	<ul style="list-style-type: none"> - наявність процедур моніторингу та періодичного перегляду (оновлення, модернізації та закриття) освітніх програм; - участь здобувачів вищої освіти у процедурах моніторингу, періодичного перегляду (оновлення, модернізації та закриття) освітніх програм; - участь зовнішніх стейкхолдерів у процедурах моніторингу, оновлення та модернізації освітніх програм; - проведення онлайн опитування здобувачів вищої освіти, випускників, працевлаштованих випускників щодо задоволеності освітніми програмами; - оцінювання рівня задоволеності освітніми програмами здобувачами

	<p>вищої освіти, випускниками, працевлаштованими випускниками;</p> <ul style="list-style-type: none"> - наявність результатів моніторингу, оновлення та модернізації освітніх програм; - наявність прийнятих рішень щодо покращення якості навчання та викладання.
<p>9. Моніторинг дотримання принципів студентоцентричного навчання</p>	<p>1) Ступінь використання гнучких навчальних траєкторій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наявність процедур оцінювання результатів навчання та коригування способів надання освітніх послуг і педагогічних методик; - наявність механізмів запровадження педагогічних інновацій; - наявність механізмів моніторингу та визначення ефективності системи оцінювання результатів навчання; - наявність механізму вільного вибору освітніх компонентів здобувачами вищої освіти; - доступність навчання за різними формами (денна, заочна, дистанційна); - можливість навчання здобувачами вищої освіти за індивідуальним графіком. <p>2) Ступінь розробленості процедур для розгляду звернень здобувачів вищої освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - регулярність і системність зустрічей здобувачів вищої освіти з керівництвом Академії, факультету, гарантом освітньої програми для вирішення проблемних питань; - частка звернень, що вирішені на користь здобувачів вищої освіти; - наявність системи анкетування здобувачів вищої освіти щодо всіх аспектів освітньої діяльності; - частка здобувачів вищої освіти, залучених до опитувань; - частка ініціатив, що сформовані здобувачами вищої освіти стосовно питань підвищення якості освіти.

<p>10. Моніторинг якості навчання через дослідження (для освітньо-наукових програм (ОНП))</p>	<ul style="list-style-type: none"> - відповідність змісту освітньо-наукової програми науковим інтересам ад'юнктів/аспірантів; - забезпечення повноцінної підготовки ад'юнктів/аспірантів до дослідницької та викладацької діяльності через зміст ОНП; - відповідність наукової діяльності ад'юнктів/аспірантів напряму досліджень наукових керівників; - залучення ад'юнктів/аспірантів до міжнародної академічної спільноти; - наявність практики участі наукових керівників ад'юнктів/аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та / або практично впроваджуються; - дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників і ад'юнктів/аспірантів.
<p>11. Моніторинг ефективності освітніх програм через урахування потреб стейкхолдерів</p>	<ul style="list-style-type: none"> - відповідність освітніх програм до Національної та галузевої рамок кваліфікацій; - актуалізація результатів навчання, що надає змогу найкращого працевлаштування випускників за фахом; - перегляд освітніх програм відповідно до потреб ринку праці; - наявність механізмів збору й аналізу інформації про задоволеність споживачів освітніх послуг, здобувачів вищої освіти та випускників, роботодавців; - наявність механізмів збору інформації про задоволеність держави в особі Міністерства юстиції України, МОН України, ДКВС України, державних органів з ліцензування, атестації та акредитації; - наявність практики збирання, аналізування та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

12. Моніторинг врахування зауважень і пропозицій, висловлених під час попередніх акредитацій освітніх програм	Яким чином були враховані зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій, якщо виявлені недоліки мають інституційний характер.
---	--

3.1.2.6. Основними формами моніторингу є опитування (анкетування), інтерв'ювання, аналіз офіційної документації.

3.1.2.7. Розподілення відповідальності за проведення моніторингу освітніх програм між представниками інституційних рівнів ВСЗЯ Академії.

3.1.3. Компонент 3 (КЗ): Студентоцентричне навчання.

3.1.3.1. З позицій суб'єктного підходу, здобувач освіти стає активним учасником освітнього процесу, перебудовуючи його відповідно до своїх потреб й інтересів, вибудовуючи індивідуальну траєкторію навчання.

Студентоцентричне навчання та викладання відіграє важливу роль у стимулюванні мотивації здобувачів освіти щодо залученості в освітній процес. Повноцінне залучення здобувачів освіти до підготовки управлінських рішень в Академії через курсантсько-студентське самоврядування, діяльність якого впливає на основні освітні, фінансово-господарські й інші процеси закладу вищої освіти. Залучення здобувачів до розробки освітніх програм, їхнього перегляду та моніторингу відбувається через механізм опитування, який регламентується «Положенням про опитування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів Пенітенціарної академії України». Залучення здобувачів вищої освіти до активної участі в усіх видах діяльності та процесах ВСЗЯ Академії дозволяє не тільки отримати сигнали про слабкі чи сильні сторони функціонування, а й повною мірою використовувати механізми для найбільш ефективного розкриття внутрішнього потенціалу самих здобувачів освіти.

3.1.3.2. Академія пропонує освітні програми, що, власне, заохочують здобувачів вищої освіти до активної участі у створенні індивідуальної траєкторії навчального процесу. Здобувачі освіти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, обсягом, що становить не менше 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для певного рівня вищої освіти. Порядок обрання навчальних дисциплін регулюється «Положенням про індивідуальний навчальний план здобувачів вищої освіти в Пенітенціарній академії України».

3.1.3.3. Втілення студентоцентричного навчання та викладання передбачає:

- повагу й увагу до розмаїтості здобувачів і їхніх потреб, уможливлуючи гнучкі навчальні траєкторії; застосування різних способів подачі матеріалу, де це доречно;

- гнучке використання різноманітних педагогічних методів;

- регулярне оцінювання і коригування способів подачі матеріалу та педагогічних методів;

- заохочення у здобувачів почуття незалежності водночас із забезпеченням належного наставництва (тьюторства) та підтримки з боку викладача;

- розвиток взаємоповаги у стосунках здобувача і викладача;
- наявність належних процедур реагування на скарги здобувачів освіти.

3.1.3.4. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Академії регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Пенітенціарній академії України;

Форми проведення та критерії оцінювання для всіх видів контролю визначаються в робочих програмах/силабусах відповідних навчальних дисциплін згідно рейтингової системи оцінювання результатів навчання.

3.1.4. **Компонент 4 (К4):** Оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників.

Впровадження комплексних критеріїв оцінювання та контролю ефективності роботи науково-педагогічних працівників сприятиме активізації якості освітньої діяльності та підвищенню рівня професійної компетентності науково-педагогічних працівників Академії.

3.1.5. **Компонент 5 (К5):** Забезпечення професійного розвитку науково-педагогічних працівників.

3.1.5.1. Забезпечення якості кадрового складу Академії відбувається через процедуру відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників і підвищення їхньої кваліфікації.

3.1.5.2. Обрання на вакантні посади науково-педагогічних працівників проводиться за конкурсом. Процедура відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників визначається «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Пенітенціарної академії України».

3.1.5.3. Підвищення кваліфікації фахівців – це вдосконалення їхньої професійної підготовки шляхом поглиблення та розширення їхніх професійних знань, умінь і навичок, набуття ними досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності.

3.1.5.4. Організовується та проводиться підвищення кваліфікації фахівців в Академії відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», а також «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Пенітенціарної академії України».

3.1.5.5. Підвищення кваліфікації може здійснюватися шляхом стажуванням в інших закладах вищої освіти, як в Україні, так і за її межами.

3.1.5.6. Обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників протягом п'яти років не може бути меншим, ніж шість кредитів ЄКТС, або 180 годин.

3.1.6 **Компонент 6 (К6):** Забезпечення необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

3.1.6.1. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу в Академії формується відповідно до вимог: програм навчальних дисциплін, освітніх програм спеціальностей, ліцензійних, акредитаційних, інших нормативних документів і законодавства України.

3.1.6.2. Матеріально-технічна база Академії пристосована для підготовки фахівців. Освітній процес зі здобувачами вищої освіти здійснюється в трьох навчальних корпусах з лекційними аудиторіями, комп'ютерними класами, в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами навчання, спортивних залах, на базах практик. Підтримка здобувачів вищої освіти в Академії забезпечується розвиненою соціальною інфраструктурою.

3.1.6.3. Складниками навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності Академії є:

- концепція освітньої діяльності Академії;
- освітні програми, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти; навчальні плани;
- робочі навчальні плани;
- робочі програми/силабуси навчальних дисциплін;
- програми проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти;
- програми практичної підготовки;
- методичні матеріали з підготовки та захисту курсових робіт з окремих навчальних дисциплін;
- навчальний контент (конспекти або розширені плани лекцій, презентації тощо);
- плани семінарських / практичних занять з кожної навчальної дисципліни;
- завдання для підсумкового контролю, тощо;

3.1.6.4. Інформаційне забезпечення освітнього процесу здійснюється завдяки фондам наукової та спеціальної бібліотек Академії.

3.1.6.5. Електронним ресурсом навчально-методичного й інформаційного забезпечення освітніх компонентів є Платформа дистанційного навчання Академії, розроблена на базі системи управління навчанням Moodle;

3.1.6.6. Електронним ресурсом онлайн навчання в Академії є платформа Zoom.

3.1.6.7. Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом соціологічних опитувань здобувачів освіти, проведення щорічного аналізу відповідними структурними підрозділами Академії й оприлюднення результатів аналізу.

3.1.7. **Компонент 7 (К7):** Забезпечення інформаційних систем для управління освітнім процесом.

3.1.7.1. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в Академії сприяє система електронного документообігу.

3.1.7.2. Складовими системи збирання й аналізу інформації є збір даних з основних напрямків діяльності Академії:

- формування контингенту здобувачів вищої освіти та організація освітнього процесу;
- кадрове забезпечення освітньої та наукової діяльності;
- науково-дослідна діяльність;
- ресурсне забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної роботи.

3.1.7.3. Система електронного документообігу «Аскод» передбачає наявність академічного стандарту документообігу, підсистеми електронного

підпису, шаблонів електронних документів і системи їхнього редагування, програмного забезпечення електронного документообігу.

3.1.7.4. Інформаційні системи дозволяють забезпечити моніторинг якості діяльності Академії та прийняття ефективних управлінських рішень щодо її покращення.

3.1.8. **Компонент 8 (К8):** Забезпечення публічності інформації щодо освітніх програм, ступенів вищої освіти та кваліфікації.

3.1.8.1. Публічність інформації про діяльність Академії забезпечується згідно з вимогами Законів України: «Про вищу освіту», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні», а також з наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 р. № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

3.1.8.2. Офіційний веб-сайт Академії (<https://academysps.edu.ua>) є джерелом інформації, яке забезпечує висвітлення діяльності Академії та його структурних підрозділів, взаємообмін інформацією з органами державної влади України, органами місцевого самоврядування, неурядовими організаціями країн світового співтовариства та громадськістю з питань, що висвітлюють діяльність Академії.

3.1.8.3. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті Академії систематично оновлюється. Інформаційні матеріали оприлюднюються на офіційному веб-сайті із зазначенням дати оприлюднення документа та дати його оновлення.

3.1.8.4. Інформаційні матеріали для розміщення на офіційному веб-сайті готуються особами, відповідальними за роботу з офіційним веб-сайтом у кожному структурному підрозділі Академії та подаються до Сектору зв'язків із медіа та громадськістю.

3.1.8.5. Періодичність оновлення інформації основних і нових рубрик, термін висвітлення інформаційних матеріалів визначає керівник відповідного структурного підрозділу Академії за погодженням з ректором та проректорами Академії.

3.1.9. **Компонент 9 (К9):** Забезпечення академічної доброчесності.

3.1.9.1 Заходи із запобігання та виявлення плагіату задекларовані у таких внутрішніх нормативних документах:

- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності
- Кодекс Академічної доброчесності Пенітенціарної академії України
- Положення про комісію з питань академічної доброчесності Пенітенціарної академії України
- Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт на академічний плагіат в Пенітенціарній академії України.

3.1.9.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації

законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використання та методики досліджень і джерела інформації.

3.1.9.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає процедури та заходи з:

- формування мотивації науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти до дотримання академічної доброчесності;
- створення умов, що унеможливають академічну недоброчесність;
- виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти;
- оскарження рішень про встановлення порушень академічної доброчесності.

3.1.9.4. Заходи з формування мотивації науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти до дотримання академічної доброчесності включають:

- ознайомлення науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти із сутністю академічної доброчесності, вимогами чинного законодавства до юридичної й академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності;

- розроблення й оприлюднення на сайті Академії, веб-сторінках структурних підрозділів, кафедр Вимог до написання та захисту кваліфікаційних і курсових робіт, інших письмових робіт (з обов'язковим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані матеріали);

- запровадження в рамках навчальних дисциплін модулів з основ наукового письма та дослідницької роботи з вивченням вимог до написання письмових робіт та особливою увагою до принципів самостійної роботи над письмовими завданнями, коректного застосування інформації з інших джерел, опису джерел і оформлення цитувань;

- формування, видання та поширення кафедрами серед здобувачів вищої освіти методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані в письмовій роботі матеріали;

- недопущення науково-педагогічними працівниками будь-яких виявів академічної недоброчесності в освітньому процесі, передусім у власній навчальній і / або науковій діяльності; недопущення порушень академічної доброчесності здобувачів вищої освіти під час проходження здобувачами освіти поточного, семестрового, підсумкового (модульного, семестрового) контролю результатів навчання, атестації здобувачів вищої освіти.

3.1.9.5. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти при виконанні завдань поточного, підсумкового (модульного, семестрового) контролю результатів навчання, при перескладанні здобувачами академічної заборгованості забезпечує науково-педагогічний працівник / екзаменаційна комісія, який / яка проводить такий контроль.

3.1.9.6. Контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти при виконанні курсових, кваліфікаційних робіт бакалавра та магістра здійснюють наукові керівники і завідувачі кафедр, на яких виконуються роботи.

3.1.9.7. Усі академічні роботи підлягають перевірці на наявність академічного плагіату шляхом встановлення рівня оригінальності твору, яка проводиться відповідальною особою з числа співробітників відділу наукової діяльності та міжнародного співробітництва за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

3.1.9.8. Результатом такої перевірки є згенерований комп'ютерним засобом звіт про оригінальність цієї роботи.

3.1.9.9. Кожна особа, стосовно якої розглядається питання про порушення нею академічної доброчесності, має право оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності в комісії з академічної доброчесності або в суді.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Якість освітньої діяльності та вищої освіти забезпечується в межах компетенцій та за рахунок взаємодії таких внутрішніх і зовнішніх інституцій:

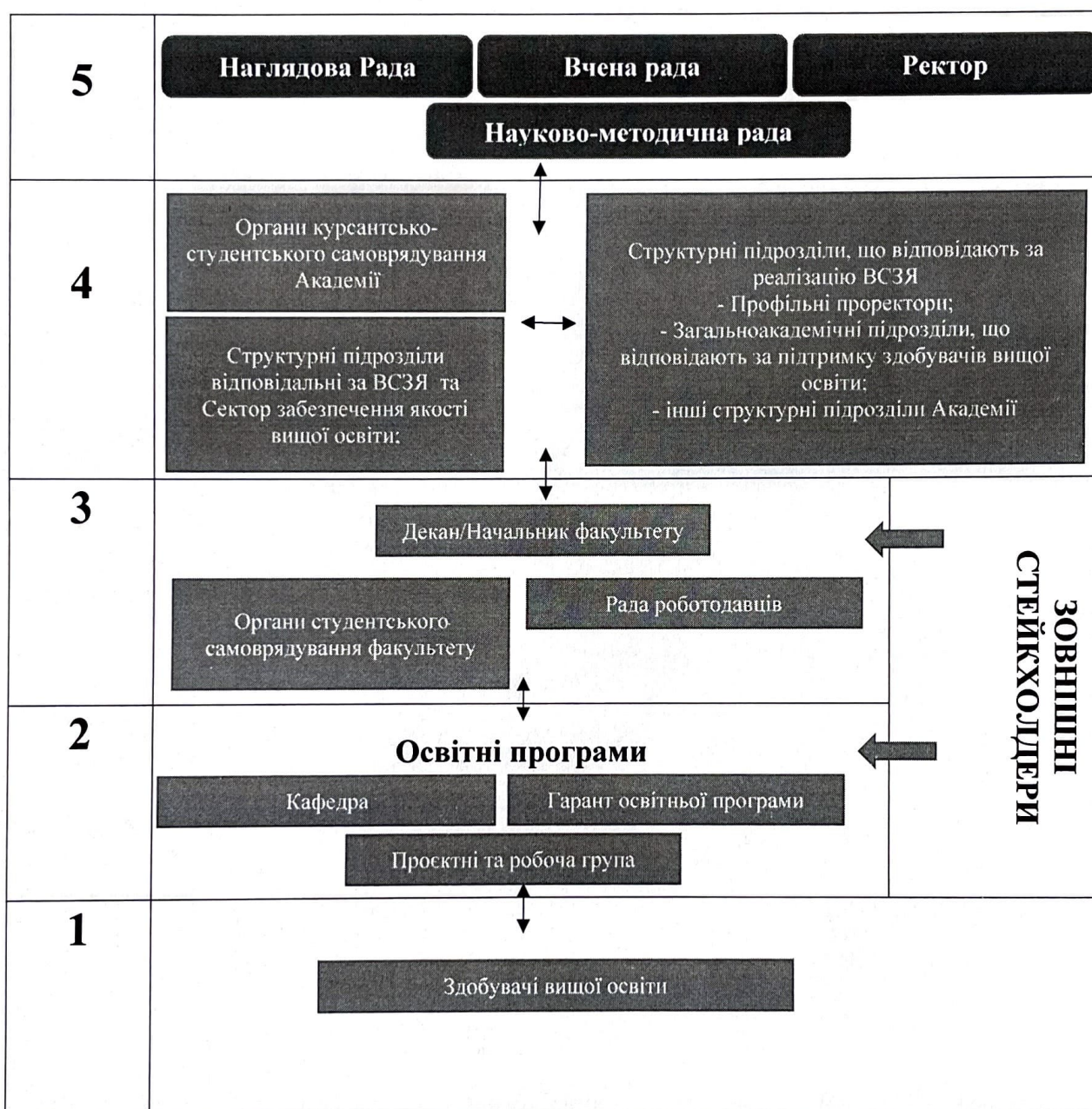
Внутрішні інституції (структурні підрозділи)	Зовнішні інституції
<ul style="list-style-type: none"> • Наглядова рада Академії • Конференція трудового колективу • Вчена рада • Ректор • Органи курсантсько-студентського самоврядування • Проректори • Загальноакадемічні підрозділи, що відповідають за підтримку здобувачів вищої освіти • Інші структурні підрозділи • Сектор забезпечення якості вищої освіти • Навчальний відділ • Науково-методична рада • Декани/Начальники факультетів • НПП кафедр • Гарант освітньої програми • Проектна група освітньої програми • Робоча група освітніх програм • Здобувачі вищої освіти 	<ul style="list-style-type: none"> • Верховна Рада України • Кабінет Міністрів України • Міністерство юстиції України • Міністерство освіти і науки України • ДКВС України • Державна адміністрація • Роботодавці • Партнери Академії • Місцева громада і органи місцевого самоврядування • Випускники

Ефективність ВСЗЯ освіти Академії залежить від усвідомлення кожним структурним підрозділом Академії функцій та завдань щодо забезпечення якості освіти й освітньої діяльності та реалізації конкретних процедур і заходів. Забезпечення якості є безперервний процес (плануй-роби-перевіржай-дій), що не завершується після одержання зовнішнього зворотного зв'язку, написання звіту чи організації процесів в Академії. Усі структурні підрозділи мають враховувати

рекомендації, отримані під час попереднього зовнішнього забезпечення якості освіти шляхом планування та втілення належних процедур у політику забезпечення якості освіти й освітньої діяльності.

4.2. ВСЗЯ в Академії функціонує на п'яти рівнях, між якими розподіляються функції, завдання та процедури і заходи із забезпечення якості освіти і освітньої діяльності (рис. 3).

Рисунок 3. Рівнева структура функціонування ВСЗЯ Академії

4.2.1. Перший рівень – здобувачі вищої освіти в Академії, до пріоритетних прав яких належить інформування щодо супроводу здобувачів і моніторинг питань, пов'язаних із їх академічною підтримкою. На першому рівні організації ВСЗЯ здійснюються опитування здобувачів вищої освіти щодо:

1) якості проведення навчальних занять (лекційних, практичних, семінарських);

2) якості функціонування освітнього середовища, діяльності окремих структурних підрозділів, що супроводжують освітній процес;

3) якості змісту професійної підготовки (освітньої програми).

4.2.2. Другий рівень – кафедри, гаранті освітніх й освітньо-наукових програм, проєктні групи програм, науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітні компоненти. Це рівень ініціювання, формування та безпосередньої реалізації освітніх програм.

На цьому рівні безпосередньо формується якість освітньої діяльності, здійснюється контроль виконання вимог і встановлених нормативів щодо якісної організації освітньої діяльності. Питання, пов'язані з переглядом освітніх програм (оновлення, вдосконалення, започаткування нових) і робочих програм навчальних дисциплін, розглядаються на засіданнях кафедр, науково-методичній раді, вченій раді Академії (один раз на навчальний рік). На ці засідання запрошуються зовнішні та внутрішні стейкхолдери. Кафедри можуть ініціювати такий розгляд за потребою або за результатами опитування та звернень здобувачів освіти. Таким чином формується перелік вибіркового навчальних дисциплін, а їх вільний вибір здобувачем здійснюється в межах діючого законодавчого поля про вищу освіту України;

Обов'язковим на цьому рівні є:

- проведення моніторингу поточних, проміжних результатів навчання здобувачів вищої освіти під час проведення екзаменаційних сесій та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти. Для об'єктивності та надання прозорості цьому процесу було б доцільно залучати зовнішніх стейкхолдерів;

- встановлення й оцінювання рівня досягнення складників професійних компетентностей здобувачів вищої освіти, досягнутих на певному етапі їх навчання (семестр, рівень вищої освіти – перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий));

- запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти.

4.2.3. Третій рівень – структурні підрозділи, що здійснюють освітню діяльність (факультети), їх керівні та дорадчі органи; органи курсантсько-студентського самоврядування; представники роботодавців. Це рівень впровадження й адміністрування освітніх програм, щорічного моніторингу цих програм, потреб ринку праці.

Цей рівень організації системи ВСЗЯ реалізується на факультетах у наступних напрямках:

- планування якості вищої освіти за спеціальностями, контролю рівня її досягнення за освітніми програмами на усіх рівнях вищої освіти;

- управління якістю (методи та види діяльності оперативного характеру, що використовуються для виконання вимог до вищої освіти та встановлених нормативів);

- періодична організація за участю учасників освітнього процесу (здобувачі, гаранті освітніх програм, професорсько-викладацький склад, зовнішні стейкхолдери) моніторингу освітніх програм, навчальних планів,

робочих програм навчальних дисциплін на предмет їх відповідності нагальним вимогам ринку праці, потребам здобувачів вищої освіти;

- внутрішня перевірка якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти (організація оцінювання залишкових знань з окремих дисциплін);

- контроль над підготовкою та проходженням процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (ліцензування спеціальностей і акредитація освітніх програм).

4.2.4. Четвертий рівень – загальноакадемічні структурні підрозділи, що відповідають за реалізацію заходів із забезпечення якості освіти. Це рівень розроблення й апробації документів, процедур, проєктів, експертизи освітньо-професійних і освітньо-наукових програм, моніторингу якості освітньої діяльності загалом.

На цьому рівні здійснюються процедури та заходи, які підтверджують, що усі вимоги до якості вищої освіти будуть виконані:

- планування якості вищої освіти (діяльність, націлена на формування стратегії, політики, цілей та вимог до якості вищої освіти);

- нормативно-правова підтримка процедур системи ВСЗЯ освіти в Академії;

- моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;

- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Академії та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті;

- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників;

- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, зокрема самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;

- забезпечення функціонування та постійного удосконалення інформаційної системи Академії для ефективного управління освітнім процесом;

- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, науково-методичних працях працівників Академії та здобувачів вищої освіти;

- встановлення оперативного зворотного зв'язку з випускниками Академії та ринком праці (роботодавцями);

- моніторинг іміджу Академії в освітньому просторі України.

4.2.5. П'ятий рівень – ректор, вчена рада, наглядова рада Академії, науково-методична рада – органи загального управління якістю. Це рівень прийняття загальноакадемічних рішень щодо формування політики забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, затвердження нормативних актів, програм дій, затвердження та закриття освітніх програм. На цьому рівні здійснюється постійне покращення здатності Академії виконувати вимоги усіх зацікавлених сторін до якості вищої освіти на основі результатів

вивчення рівня конкурентоспроможності випускників і задоволення якістю вищої освіти Академії роботодавцями.

5. ФУНКЦІЇ, ЗАВДАННЯ, ПРОЦЕДУРИ ТА ЗАХОДИ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ Й ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ВСІХ РІВНЯХ АКАДЕМІЇ

5.1. Діяльність інституційної структури ВСЗЯ передбачає реалізацію наступних функцій: аналітико-прогностичної, планування, регулятивно-консультативної, контрольної-діагностичної.

5.2. Функції та завдання органів, що долучені до загального управління Академії (Рівні 5 – 4):

5.2.1. Наглядова Рада, склад та функції якої визначаються Законом України «Про вищу освіту» та Статутом Академії;

5.2.2. Вчена рада, склад та функції якої визначаються Законом України «Про вищу освіту», Статутом Академії та відповідним положенням;

5.2.3. Ректор – відповідальний за діяльність Академії та ВСЗЯ освіти вцілому.

5.2.4. Проректори координують втілення політики забезпечення якості освіти через:

- інформування внутрішніх і зовнішніх сторін щодо змісту політики якості та місії Академії, структур і процесів її забезпечення;

- залучення внутрішніх і зовнішніх зацікавлених сторін до спільної роботи із забезпечення якості освіти й освітньої діяльності;

- облік і адаптацію документації щодо якості освітньої діяльності та вищої освіти в Україні, моніторинг якості освіти й освітньої діяльності в Академії, обмін досвідом з іншими закладами вищої освіти в Україні та за її межами;

- створення умов для вирішення поточних питань за участю представників всіх внутрішніх і зовнішніх зацікавлених сторін.

5.2.5. Органи курсантсько-студентського самоврядування діяльність яких впливає на основні освітні, фінансово-господарські та інші процеси ЗВО.

Залучення здобувачів вищої освіти до активної участі в усіх видах діяльності та процесах ВСЗЯ освіти в Академії дозволяє не тільки отримати сигнали про слабкі або сильні сторони функціонування, а й повною мірою використовувати механізми для найбільш ефективного розкриття внутрішнього потенціалу самих здобувачів освіти.

Функції органів курсантсько-студентського самоврядування визначаються Законом України «Про вищу освіту» та Положення про курсантсько-студентське самоврядування в Академії.

5.2.6 Сектор забезпечення якості вищої освіти Академії. Мета діяльності Сектору забезпечення якості вищої освіти (далі – Сектор) полягає у реалізації стратегічних цілей розвитку Академії щодо підвищення якості вищої освіти й освітньої діяльності, забезпечення відповідності рівня якості освітніх послуг вимогам стейкхолдерів.

Головна відповідальність Сектору полягає у адміністративному керівництві та підтримці забезпечення якості на всіх рівнях Академії.

Основним напрямками діяльності Сектору є:

- моніторинг якості освітньої діяльності в Академії;
- моніторинг якості освіти в Академії;
- організаційно-інформаційний супровід акредитацій освітніх програм Академії;

Головними функціями Сектору в межах кожного напрямку діяльності є такі:

- формування стратегії, політики, процедур і практик для академічного забезпечення якості;
- впровадження стратегічних розробок, пов'язаних з якістю, в рамках процедур забезпечення якості, а також їх удосконалення відповідно до стратегії розвитку Академії;
- сприяння формуванню академічної культури якості в Академії;
- розробка політики та процедур, пов'язаних з моніторингом і періодичним переглядом освітніх програм, а також документів (шаблонів, методичних рекомендацій тощо), що супроводжують ці процеси;
- супроводження процесів оцінки результатів навчання в Академії, а також документів (шаблонів, методичних рекомендацій тощо), що супроводжують ці процеси;
- розробка політики та принципів оцінювання якості роботи науково-педагогічного персоналу;
- аналіз звітів про самооцінювання освітніх програм, підготовка звітів і рекомендацій;
- розробка плану заходів з моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на навчальний рік;
- розробка системи індикаторів, що характеризують стан якості освітньої діяльності та якості освіти в Академії;
- організація опитувань здобувачів вищої освіти та науково-педагогічного персоналу з питань якості організації освітнього процесу;
- організація опитувань (анкетувань, оцінювань тощо) випускників Академії, представників ринку праці з питань якості освітніх програм та підготовленості випускників до професійної діяльності;
- формування на підставі моніторингових досліджень рекомендацій щодо управлінських рішень з підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- контроль за дотриманням всіх процедур виявлення, запобігання академічному плагіату та за дотриманням принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками Академії.

Діяльність Сектору регламентується «Положенням про Сектор забезпечення якості вищої освіти Пенітенціарної академії України».

5.2.7. Навчальний відділ та інші структурні підрозділи відповідальні за організацію освітнього процесу здійснюють контроль за ефективністю та якістю освітнього процесу у відповідності до своїх функцій.

5.2.8. Загальноакадемічні підрозділи, що відповідають за підтримку здобувачів вищої освіти. Основне завдання цих підрозділів полягає у наданні консультаційної допомоги здобувачам вищої освіти як у навчальній, так і позанавчальній сферах на всіх етапах їх життєвого циклу.

В Академії створено такі структурні підрозділи для підтримки здобувачів вищої освіти:

1. Відділ наукової діяльності та міжнародного співробітництва
2. Наукова та спеціальна бібліотеки
4. Сектор виховної роботи відділу кадрового забезпечення та виховної роботи
5. Сектор зв'язків із медіа та громадськістю

5.3. Функції та завдання структурних підрозділів у внутрішній системі забезпечення якості (Рівні 3 – 2):

5.3.1. Декан/Начальник факультету. Відповідальний за впровадження та реалізацію системи забезпечення якості та інших механізмів, що дозволяють забезпечити й удосконалити якість освітньої діяльності на факультеті.

5.3.2 Рада роботодавців, що діє на підставі окремого положення.

5.3.3. Начальник/Завідувач кафедри. З метою забезпечення ефективної реалізації процедур внутрішньої системи забезпечення якості на рівні факультету начальник/завідувач кафедри виконує такі функції: експертиза якості освітніх програм, діагностика результатів навчання здобувачів вищої освіти, забезпечення якості викладацького складу.

Експертиза якості освітніх програм включає аналіз якості освітніх програм, проведення моніторингу якості та організаційний супровід процедури періодичного перегляду освітніх програм.

Діагностика результатів навчання здобувачів вищої освіти передбачає аналіз результатів навчання здобувачів на всіх етапах їх «життєвого циклу», а саме.

Забезпечення якості викладацького складу передбачає аналіз якості викладацького складу через підтвердження кваліфікації, фахового та наукового рівня науково-педагогічних і педагогічних працівників, володіння сучасними методиками викладання. Реалізація цієї функції здійснюється через:

– моніторинг і оцінку науково-методичного рівня проведення викладачем навчальних занять;

– моніторинг і оцінку рівня організації викладачем освітнього процесу з освітньої компоненти (дисципліни, модуля тощо);

– моніторинг і оцінку виконання викладачем кваліфікаційних вимог, наукової та професійної активності;

– аналіз кадрового забезпечення та підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників як процес їх безперервного професійного розвитку, спрямований на забезпечення якості викладання та проведення наукових досліджень, а також стимулювання впровадження у науково-освітню діяльність Академії досягнень науки світового рівня та інноваційних технологій навчання.

5.3.4. Гарант освітніх програм діє на підставі «Про порядок розроблення, затвердження, моніторингу, вдосконалення, перегляду, розвитку і закриття освітніх програм в Пенітенціарній академії України».

Гаранти співпрацюють із завідувачами кафедр, що забезпечують підготовку фахівців за відповідною освітньою (освітньо-науковою) програмою, а також:

- забезпечують дотримання вимог, стандарту вищої освіти чи Національної рамки кваліфікацій, зовнішнього оцінювання освітніх (освітньо-наукових) програм;

- забезпечують розробку освітніх (освітньо-наукових) програм та здійснюють контроль за їх реалізацією;

- здійснюють загальне керівництво змістом освітніх (освітньо-наукових) програм: актуалізацію варіативної компоненти у відповідності до потреб ринку праці, програм міжнародної академічної мобільності;

- здійснюють безпосереднє керівництво роботою проектних груп згідно з їхніми функціями;

- контролюють своєчасність розгляду питань розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх (освітньо-наукових) програм, а також процедур зовнішнього оцінювання (акредитація, ліцензування) і самооцінювання та терміни підготовки необхідних документів.

5.3.5. Проектна група з розробки освітніх програм. Основними функціями проектної групи є такі:

- обґрунтування необхідності запровадження освітньої програми за результатами дослідження ринку праці, опитування роботодавців, потенційних здобувачів, аналіз актуальних тенденцій розвитку економіки, науки тощо;

- розробка освітньої програми та підготовка її опису (цілі програми, характеристика програми, перелік компетентностей та результатів навчання тощо) та оприлюднення її на сайті Академії;

- розробка навчальних планів та інших нормативних документів, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною освітньою програмою;

- забезпечення узгодження основних елементів освітньої програми, а саме: компетентностей, результатів навчання, структури навчального плану, варіативної компоненти, критеріїв оцінювання рівня досягнення результатів навчання з стейкхолдерами;

- визначення форм і методів викладання та навчання, що оптимально сприяють досягненню передбачених цілей програми, відповідають вимогам студентоцентричного навчання;

- контроль відповідності навчально-методичного комплексу дисциплін, програм практик, методичних рекомендацій до виконання індивідуальних завдань і кваліфікаційних робіт, програми кваліфікаційного екзамену до компетентностей, визначених стандартами вищої освіти;

- аналіз кадрового забезпечення освітньої програми, зокрема через наявність підтвердження кваліфікації, фахового та наукового рівня науково-педагогічних і педагогічних працівників;

- аналіз забезпечення освітньої програми необхідними інформаційними (фонди навчально- методичної та іншої літератури, у тому числі електронні ресурси) та матеріально-технічними ресурсами (аудиторний фонд, лабораторії, комп'ютерна база, обладнання, технічні засоби навчання тощо);

- контроль забезпечення публічності інформації про освітню програму, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм з метою встановлення відповідності їхньої структури та змісту: вимогам законодавчої та нормативної бази, що регулює якість освіти; вимогам ринку праці до якості фахівців, до сформованості загальних і фахових компетентностей; відповідності до освітніх потреб здобувачів вищої освіти;

- поточний щорічний перегляд освітньої програми в частині якості її структури та змісту з урахуванням: конкурсних показників, результатів навчання здобувачів освіти, відгуків здобувачів за результатами опитувань, рівня академічної мобільності здобувачів, показників працевлаштування випускників за спеціальністю, експертних оцінок роботодавців тощо.

5.4. Здобувачі вищої освіти (Рівень 1)

На рівні освітньої програми здобувачі вищої освіти є учасниками робочої групи з вдосконалення освітніх програм; на рівні закладу вищої освіти забезпечують представництво здобувачів освіти у вченій раді Академії.

5.5. Процедури та заходи із забезпечення якості освіти й освітньої діяльності та розподіл повноважень між учасниками системи забезпечення якості на рівнях 4 – 1 наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Функції інституційної структури внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, процедури і заходи їх реалізації та розподіл повноважень між внутрішніми інституціями

Функції та заходи їх реалізації		Відповідальні
<i>Аналітико-прогностична функція</i>		
1	Аналіз можливості ліцензування нових спеціальностей	Навчальний відділ (НВ), Сектор забезпечення якості вищої освіти (Сектор)
2	Аналіз навчально-методичного забезпечення	НВ, Сектор
3	Аналіз проектів нормативних документів з питань якості освітньої діяльності та якості вищої освіти	Сектор
4	Аналіз пропозицій з питань підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти	Сектор
5	Аналіз пропозицій з розробки та супроводження освітніх програм, їх структури та змісту	Гарант, Проектні групи, Кафедра, Декан/ Начальник факультету, курсантсько-

		студентське самоврядування (КСС)
6	Аналіз стану зв'язків структурних підрозділів зі стейкхолдерами, зокрема роботодавцями	Декан, Сектор, КСС
7	Аналіз чинних нормативних документів з питань якості освітньої діяльності та якості вищої освіти	Сектор
8	Аналіз чинних нормативних документів щодо ліцензування і акредитації освітніх програм	Проректори, НВ, Декан/ Начальник факультету, Сектор
9	Вивчення попиту роботодавців на фахівців за визначеними освітніми програмами	Гарант, Сектор
10	Розробка нормативних документів Академії з питань забезпечення якості з урахуванням змін у законодавстві України	Сектор
Функція планування		
11	Перспективне та поточне планування ліцензування спеціальностей і акредитації освітніх програм	НВ, Сектор
12	Перспективне та поточне планування роботи Сектору забезпечення якості вищої освіти	Сектор
13	Планування заходів, спрямованих на впровадження та розвиток внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти	Сектор
14	Планування процесу підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників	Начальник/завідувач кафедри
Регулятивно-консультативна функція		
15	Залучення стейкхолдерів, зокрема, роботодавців до формування освітніх програм і аналізу якості професійної підготовки здобувачів освіти	Гарант, проектна група, Декан/Начальник факультету
16	Надання консультативних послуг щодо підготовки матеріалів самооцінювання	Сектор
17	Проведення науково-методичних заходів (семінарів, конференцій) з питань забезпечення якості вищої освіти	Сектор
Контрольно-діагностична функція		
18	Аналіз відповідності змісту освітніх програм до стандартів вищої освіти	Гарант
19	Моніторинг стану працевлаштування та кар'єрних траєкторій випускників за спеціальністю	Кафедра, Декан/Начальник факультету, Сектор

20	Контроль за якістю підготовки й оформлення матеріалів самооцінювання	Сектор
21	Контроль за врахуванням рекомендацій та зауважень за результатами акредитаційних процедур	Гарант, Сектор
22	Контроль за дієвістю системи впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти	Сектор
23	Контроль за станом навчально-методичної та обліково-звітної документації на факультетах, кафедрах	НВ, Сектор
24	Контроль реалізації освітніх програм	НВ, Сектор
25	Моніторинг навчально-методичної готовності кафедр до організації освітнього процесу у поточному навчальному році	НВ, Сектор
26	Моніторинг наявності публічної інформації відповідно до законодавства	Проректор, Сектор
27	Моніторинг якості навчально-методичного забезпечення	НВ, Сектор
28	Моніторинг якості науково-педагогічної діяльності викладачів	Кафедра, НВ, Сектор
29	Моніторинг якості та прогресу освітньої діяльності здобувачів	Кафедра, Декан/Начальник факультету, Сектор
30	Опитування роботодавців про якість підготовки випускників	Кафедра, Декан/Начальник факультету, Сектор
31	Опитування випускників щодо якості освітньої програми	Декан/Начальник факультету, Сектор
32	Оцінка якості освітньої програми роботодавцями	Гарант, Декан/ Начальник факультету
33	Підготовка узагальнених інформаційно-аналітичних матеріалів за результатами проведеного комплексного аудиту структурних підрозділів	Сектор
34	Проведення опитувань (анкетувань) НПП щодо якості освітньої діяльності	Сектор
35	Проведення опитувань (анкетувань, оцінювань) здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності	Сектор, Декан/Начальник факультету,
36	Моніторинг дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти при виконанні завдань поточного, підсумкового (модульного, семестрового) контролю	Кафедра, Сектор

	результатів навчання, при перескладанні здобувачами академічної заборгованості	
37	Контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти при виконанні курсових, кваліфікаційних робіт бакалавра та магістра	Кафедра, Сектор
38	Перевірка академічних робіт здобувачів освіти на академічний плагіат за допомогою інформаційної системи Unichек	Кафедра
39	Перевірка наявності в освітніх програмах загальних компетентностей з дотриманням етичних норм і принципів коректного менеджменту інформації під час роботи з первинними та вторинними інформаційними ресурсами й об'єктами інтелектуальної власності	Гарант, Кафедра
40	Періодична перевірка наявності в посадових інструкціях працівників Академії пунктів, пов'язаних з їх відповідальністю за академічний плагіат в навчальних і наукових працях; внесення змін до посадових інструкцій	Відділ кадрового забезпечення та виховної роботи

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення вступає в дію з моменту його затвердження рішенням (наказом) ректора Академії.

6.2. Зміни і доповнення до цього Положення розглядаються та схвалюються вченою радою та затверджуються рішенням (наказом) ректора Академії.

Методист навчального відділу
старший лейтенант внутрішньої служби

В'ячеслав НЕСТЕРЕНКО

Начальник навчального відділу
підполковник внутрішньої служби

Володимир СПІВАК